

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 145/22

V Luxemburgu 8. septembra 2022

Návrhy generálnej advokátky vo veci C-356/21 | TP (Audiovizuálny redaktor verejnoprávnej televízie)

Generálna advokátka Čapeta: Sexuálna orientácia nemôže byť dôvodom na odmietnutie uzavretia zmluvy so samostatne zárobkovo činnou osobou

Slobody výberu zmluvnej strany sa nemožno dovoľávať na účely ospravedlnenia diskriminácie na základe sexuálnej orientácie

Samostatne zárobkovo činná osoba poskytovala redakčné služby poľskej verejnoprávnej televíznej stanici sedem rokov na základe na seba nadväzujúcich krátkodobých zmlúv. V decembri 2017 dotknutá osoba uverejnila spolu so svojím parterom vianočné hudobné video na YouTube zamerané na podporu tolerancie voči párom rovnakého pohlavia. Televízna stanica krátko po zverejnení tohto videa túto osobu informovala, že jej súčasná zmluva bola ukončená a že žiadna nová zmluva uzavretá nebude.

Domnievajú sa, že televízna stanica prijala tieto rozhodnutia z dôvodu sexuálnej orientácie tejto osoby, podala samostatne zárobkovo činná osoba žalobu o náhradu škody na Okresný súd hlavného mesta Varšava. Poľský súd položil Súdnemu dvoru otázku, či je rámcová smernica pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani¹ uplatniteľná na takúto vec, a teda vylučuje poľskú právnu úpravu, ktorá umožňuje odmietnutie uzavretia zmluvy so samostatne zárobkovo činnou osobou pre jej sexuálnu orientáciu.

V návrhoch, ktoré dnes predniesla generálna advokátka Tamara Čapeta, zastáva názor, že **smernica sa vzťahuje na situáciu odmietnutia podpísať zmluvu so samostatne zárobkovo činnou osobou z dôvodu jej sexuálnej orientácie**. Objasňuje tiež, že nie je možné odvolávať sa na **slobodu výberu zmluvnej strany na účely odôvodnenia diskriminácie na základe sexuálnej orientácie**.

Po prvé **smernica výslovne odkazuje** na podmienky prístupu **tak k zamestnaniu, ako aj k samostatnej zárobkovej činnosti**. Generálna advokátka pripomína, že tým, že sa smernica vzťahuje na oblasť „zamestnania a povolania“, má za cieľ umožniť občanom realizovať svoj potenciál a zarábať si na živobytie vykonávaním svojej práce. **Pre uplatňovanie uvedenej smernice je dôležité, aby osoba vykonávala prácu osobne, bez ohľadu na právnu formu, na základe ktorej je táto práca vykonávaná**.

Z tohto dôvodu sa generálna advokátka domnieva, že pojem „samostatná zárobková činnosť“ **nevylučuje poskytovanie tovarov a služieb, ak poskytovateľ ponúka svoju prácu vykonávanú osobne, aby si zarobil na živobytie**.

Po druhé generálna advokátka zastáva názor, že „podmienky prístupu k samostatnej zárobkovej činnosti“ zahŕňajú okolnosti alebo skutočnosti, ktoré musia byť preukázané, aby si osoba mohla zabezpečiť určitú prácu ako samostatne zárobkovo činná osoba. V tejto súvislosti generálna advokátka zdôrazňuje, že ak potenciálny príjemca

¹ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. EÚ L 303, 2000, s. 16).

služieb samostatne zárobkovo činnnej osoby podmieňuje prístup k zamestnaniu tým, aby táto osoba nemala homosexuálnu orientáciu, osoba s takouto sexuálnou orientáciou túto konkrétnu prácu nemôže získať.

V dôsledku toho **sa na odmietnutie uzavretia individuálnej zmluvy o poskytovaní služieb so samostatne zárobkovo činnnou osobou z dôvodu sexuálnej orientácie tejto osoby vzťahuje výraz „podmienky prístupu k samostatnej zárobkovej činnosti“.**

Okrem toho generálna advokátka poukazuje na to, že za okolností, o aké ide v prejednávanej veci, je uplatniteľné nielen ustanovenie smernice, ktoré odkazuje na „podmienky prístupu k samostatnej zárobkovej činnosti“ dotknutej samostatne zárobkovo činnnej osoby, ale aj ustanovenie o ukončení jej zmluvného vzťahu z dôvodu jej sexuálnej orientácie.

Po tretie sa generálna advokátka domnieva, že **smernica bráni poľskej právnej úprave, ktorá umožňuje hospodárskym subjektom zohľadniť sexuálnu orientáciu pri výbere zmluvnej strany. Vzhľadom na to, že táto právna úprava nie je potrebná na ochranu slobody iných v demokratickej spoločnosti, nespadá pod možné výnimky z tejto smernice.**

Generálna advokátka zdôrazňuje, že sloboda výberu zmluvnej strany môže byť legitímne obmedzená s cieľom chrániť iné dôležité hodnoty demokratickej spoločnosti, ako je rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani. Smernica výslovne zaručuje túto hodnotu bez toho, aby bola dotknutá podstata slobody výberu zmluvnej strany. Konkrétne, hospodárske subjekty si stále môžu vybrať najvhodnejšiu osobu na vykonávanie práce na základe dôvodov, ktoré sú relevantné pre danú prácu.

Smernica tiež spĺňa požiadavky proporcionality, pretože je primeraná a potrebná na dosiahnutie svojho cieľa, ktorým je spoločnosť bez diskriminácie zo zakázaných dôvodov v oblasti zamestnania a povolania. Rovnosť, na ktorú sa smernica zameriava, možno dosiahnuť len vtedy, ak nikto, kto požaduje a hľadá prácu inej osoby, nebude brať do úvahy jednu z vlastností, ktoré smernica zakazuje.

Vzhľadom na to, že zmluvná sloboda nie je smernicou neúmerne obmedzená, generálna advokátka poukazuje na to, že **vnútroštátny súd nesmie uplatniť predmetnú poľskú právnu úpravu**, pretože bráni výkonu práva nebyť diskriminovaný na základe sexuálnej orientácie zaručeného smernicou.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdному dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdному dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

